

Силабус
навчальної дисципліни
Виробнича практика (англійська мова)
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	Середня освіта (англійська мова та література)
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014 Середня освіта. Мова та література (із значенням мови)
Спеціалізація	014.021 англійська мова і література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ольга КОРОБОВА
Кафедра	іноземних мов і методики викладання
Посилання на сайт	
Контактний телефон	+380667638914
E-mail викладача	olha.korobova@gmail.com
Графік консультацій	вівторок, 11.10–12.30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
9 / 270 год.	очна (денна)			180 год.	залік
	заочна (дистанційна)			180 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: українська, англійська

Ключові слова: англійська мова, методика навчання іноземних мов, діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти.

Метою виробничої практики є поглиблення й закріплення теоретичних знань, формування у здобувачів комплексу необхідних педагогічних умінь і навичок, а також професійних компетентностей на основі сформованої теоретичної та практичної готовності до здійснення фахової діяльності. Виробнича практика спрямована на розвиток особистісно-індивідуального стилю поведінки й діяльності, необхідного для майбутньої професії, в умовах, максимально наближених до реальної професійної практики, а також на оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними освітніми технологіями.

Предметом освітньої компоненти виступає освітній процес, у центрі якого перебуває навчання англійської мови, виховання, а також пов'язані з ними процеси, що здійснюються в закладах загальної середньої освіти різних типів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками професійних груп різного рівня.

ЗК 3. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 4. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 5. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати досліджуваної проблеми.

СК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.

СК 7. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-зорієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

СК 8. Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі.

СК 9. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК 10. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

СК 11. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.

СК 12. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

СК 13. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

СК 14. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне

забезпечення (обладнання) для проведення занять з англійської мови і літератури.

СК 15. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 2. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 3. Мати здатність до ефективного спілкування в різних сферах; брати участь у дискусіях, відстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки.

ПРН 6. Уміти пояснити специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, характеризувати літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, інтерпретувати художні твори класики й сучасності.

ПРН 8. Уміти порівнювати мовні та літературні факти, явища, оригінали творів й українські переклади іншомовних художніх текстів, визначати їхні подібності й відмінності.

ПРН 9. Уміти використовувати гуманістичний потенціал англійської мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 10. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах базової середньої освіти.

ПРН 11. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 12. Уміти добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.

ПРН 13. Уміти застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ПРН 14. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 15. Уміти організувати освітній процес у закладі середньої освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН 16. Вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію з високим рівнем автономності.

ПРН 17. Бути здатним до рефлексії, мати навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманно обирати шляхи їх вирішення.

Програма виробничої практики передбачає поетапне ознайомлення здобувачів освіти з організацією та здійсненням освітнього процесу, а також виконання комплексу практичних завдань, що можуть реалізовуватися як в очному, так і в дистанційному (онлайн) форматі.

1. Настановна конференція. Проведення інструктажу з техніки безпеки та пожежної безпеки під час проходження практичної підготовки (зокрема з урахуванням особливостей дистанційної взаємодії в онлайн-середовищі).
2. Розподіл практикантів по класах і закріплення за вчителями (у разі онлайн-практики — визначення віртуальних класів і наставників).
3. Ознайомлення із закладом загальної середньої освіти, зокрема з організацією його діяльності в очному та дистанційному форматах.
4. Ознайомлення з професійною діяльністю вчителя-куратора як учителя-предметника, у тому числі зі специфікою проведення онлайн-занять.
5. Ознайомлення з професійною діяльністю вчителя-куратора як класного керівника, включаючи особливості організації комунікації з учнями в онлайн-середовищі.
6. Укладання індивідуального та календарного планів проходження виробничої практики з урахуванням формату її реалізації (очного або дистанційного).
7. Ознайомлення зі шкільною документацією, її опис і аналіз, у тому числі електронних журналів та цифрових освітніх платформ.

8. Відвідування й аналіз уроків англійської мови, що проводяться в традиційному та/або дистанційному форматах.
9. Проектування й проведення уроку англійської мови (у класі або онлайн); підготовка 3 розгорнутих планів-конспектів уроку з одного тематичного юніту.
10. Участь у зустрічах-семінарах із керівниками виробничої практики, обговорення та самоаналіз проведеного уроку (у тому числі в дистанційному форматі).
11. Проектування виховного заходу (у класі або онлайн); підготовка сценарію й презентації виховного заходу.
12. Оформлення та систематизація матеріалів виробничої практики, зокрема в електронному вигляді.
13. Підсумкова (звітна) конференція, що може проводитися в очному або дистанційному форматі.

Методи навчання: метод педагогічного спостереження, аналіз навчально-методичної документації, анкетування, тестування учасників освітнього процесу, мозковий штурм, евристична бесіда, дискусія, вивчення педагогічного досвіду, системний підхід до освітнього процесу, кейс метод та метод проєктів, проблемне навчання, використання ІКТ і цифрових ресурсів як наочний метод.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від здобувача вищої освіти очікується сформована здатність самостійно здійснювати планування, проектування та проведення навчальних занять з урахуванням специфіки викладання англійської мови, застосовуючи сучасні методики й освітні технології (зокрема інформаційні). При цьому передбачається врахування психологічних особливостей здобувачів освіти, рівня їхніх навчальних досягнень, а також уміння здійснювати комплексний аналіз проведених уроків і позакласних заходів з урахуванням усіх складників освітнього процесу та відповідних нормативних вимог.

Політика академічної доброчесності: передбачається, що при підготовці до практичних занять, роботі з джерелами інформації, будуть відсутні всі види академічного плагіату та здобувачі будуть дотримуватися наукової етики, слідуючи положення Кодексу доброчесності університетської спільноти https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytetskoyi_spilnoty_bdpu1.pdf.

Політики використання ГШІ, то послуговуючись університетським положення https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_o_svitnomu_proczesi_berdyanskogo.pdf при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення іспиту.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, мультимедійний проектор, екран/інтерактивна дошка); програмне (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, Інституційний репозитарій БДПУ); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Система оцінювання та вимоги: Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю і вираховується за 100-бальною шкалою. Поточний контроль включає: виконання плану практики; перевірка документації практики на проміжному та заключному етапі; проведення підсумкової конференції; прийняття заліку з

виробничої практики. Оцінювання виробничої практики проводиться відповідно до нижченаведених критеріїв оцінювання.

Таблиця 1. Розподіл балів за результатами виробничої практики

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
Складання індивідуального плану роботи	2	2	3	3	4	5	6
Систематичне ведення щоденника виробничої педагогічної практики	2	2	3	3	4	5	6
Складання конспектів і проведення залікового уроку з англійської мови	6	9	10	12	14	17	18
Аналіз (самоаналіз) уроку з англійської мови, проведеного одним із здобувачів вищої освіти	6	9	10	12	14	16	18
Наявність опису і аналізу шкільної документації, у тому числі електронних журналів та цифрових освітніх платформ	6	9	10	10	12	13	14
Складання сценарію і проведення виховного заходу	6	9	10	12	14	16	18
Наявність презентації	2	3	4	4	5	6	7
Звіт-самоаналіз з практики	2	3	3	4	5	5	6
Участь у звітній конференції з педпрактики	2	3	4	4	5	6	7

Таблиця 2. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Вимоги до звітної документації з виробничої практики:

Терміни подання документації до звітної конференції визначають керівники практики на настановній конференції, але не пізніше, ніж за два дні до початку звітної конференції.

До початку звітної конференції з виробничої практики подається така документація:

- індивідуальний план роботи;
- календарний план (на період проходження практики);
- звіт про проходження педагогічної практики;
- плани-конспекти уроків англійської мови;
- аналіз власного проведеного уроку з англійської мови;
- сценарій виховного заходу.

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Денищич Т. А., Косарева Г. С. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності: посіб. для студ. галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність – 035 «Філологія (українська)». Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ: Ленвіт, 2004. 208 с.
5. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
6. Положення про проведення практики студентів Бердянського державного педагогічного університету. URL: <https://cutt.ly/hRDd4ML> (дата звернення 10.01.2025).
7. Ur P., Wright A. The monster book of language teaching activities : Second edition. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. – 273 с.

Нормативні документи та програми МОН України

1. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5–9 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2017. [Режим доступу](#)
2. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. 2018–2019. [Режим доступу](#)
3. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Нової української школи / Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М. 2021. [Режим доступу](#)
4. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року). [Режим доступу](#)
5. Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти в контексті реформи НУШ. [Режим доступу](#)

Додаткові

1. Коваленко О. Я., Кудіна І. П. Книга вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
2. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. Київ: Ленвіт, 2002. 356 с.
3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ, 2000. 126 с.
4. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
5. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
6. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі. Горлівка: ГДШМ, 2003. 108 с.

Інформаційні ресурси

Ресурси для навчання англійської мови, архіви уроків (початкова, основна, старша школа):

- <http://www.esl-library.com/index.cfm?PageId=1>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/try/teaching-kids>
- <http://www.englishpage.com/>
- <http://www.oup.com/elt/teachersclub/?cc=global>
- <http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=28164>
- <http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59454>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/>
- <http://developingteachers.com/>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes>
- <http://freelanguage.org/>

Сценарії уроків та позакласних заходів з іноземних мов на фестивалі педагогічних ідей «Відкритий урок»:

- <http://festival.1september.ru/subjects/10/?subject=10>

BBC Learning English:

- <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/talkingbusiness/index.shtml>
- <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/learningenglish/>

Повнотекстові версії «Газети для тих, хто викладає та вивчає англійську мову»:

- <http://eng.1september.ru/engarchive.php>

З досвіду навчання лексики, граматики, фонетики (англомовні матеріали):

- <http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58111>
- <http://www.macmillandictionaries.com/resources/e-lessons/e-lessons.htm>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/pronunciation>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/Dictionaries-and-Encyclopedias>
- <http://www.oup.com/elt/global/products/livinggrammar/>

З досвіду навчання аудіювання, говоріння, читання, письма (англомовні матеріали):

- <http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59392>
- <http://www.macmillandictionaries.com/resources/dictations/dictations.htm>
- <http://www.nadasisland.com/writing/>
- <http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/skills>
- <http://iteslj.org/Techniques/Ieong-Dictation.html>

Формування іншомовної соціокультурної компетентності:

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Culture.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Kodotchigova-RolePlay.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Chou-Compliments.html>.